

באור התכלת העזה

עידית לבבי גבאי

באור התכלת העזה

עידית לבבי גבאי

תערוכה

באור התכלת העזה / עידית לבבי גבאי

אוצר: חגי שגב

הפתיחה: יום חמישי, כ"ג בחשוון תשע"ג; 8 בנובמבר 2012

בית אבי חי

רונית בקר בלנקובסקי - ראש צוות פיתוח, מחלקת תכנים ופרויקטים

יעל אלטשולר - מפיקת התערוכה

דני דניאלי - מנהל

מיכל נקר - סגנית מנהל ומנהלת מחלקת תכנים ופרויקטים

נעם נוביק - סגן מנהל ומנהל אדמיניסטרטיבי

איגור ברגמן - אב בית

גבריאל וינוקור - ראש צוות שיווק

שרון גיני - ראש צוות פרסום

ורד ליון ירושלמי - מנהלת תקשורת ויחסי ציבור

קטלוג

חגי שגב - כתיבה ועריכה

הדס אחיטוב - עריכת לשון

דינה לבנט - הגהות

ג'רמי קוטנר - תרגום לאנגלית

סטודיו דוב אברמסון - עיצוב והפקה

אברהם חי - צילום

נדב מן - ביתמונה, צילומים דוקומנטריים

ועדת התערוכות

דנה אריאלי הורוביץ

דוד איבגי

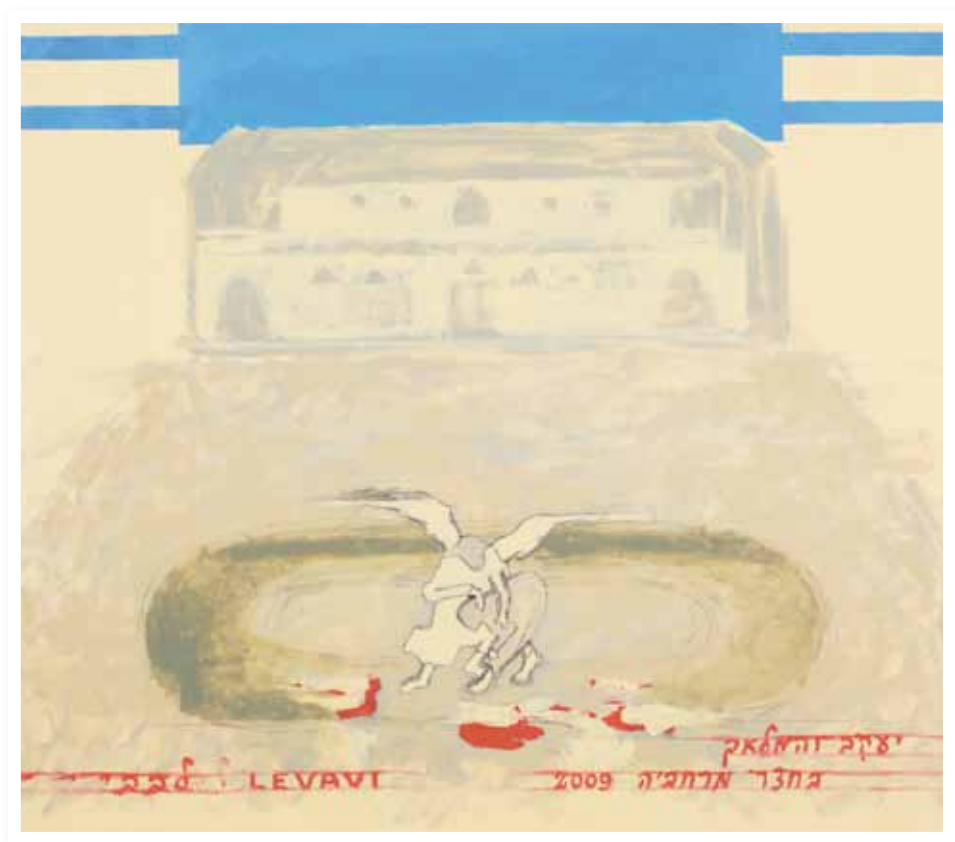
כריכה קדמית: 'שבוע', 2011, שמן על בד + 7 מגבות מטבח, 90x70 ס"מ

כריכה אחורית: אסם עם טולם אדום, 2012, שמן על בד, 60x50 ס"מ

כל העבודות בהשאלה מאוסף האמנית ומאוספים פרטיים

מסת"ב: 6-3-91564-965-978

© כל הזכויות שמורות, בית אבי חי, 2012/תשע"ג

יעקב והמלאך בחצר מרחביה, 2009, שמן על בד, 70x80 ס"מ

Jacob Wrestling the Angel at the Merhaviah Courtyard, 2009, oil on canvas, 70x80 cm

חצר מול חצר

הצופן הסימבולי בציוריה של עידית לבבי-גבאי

חגי שגב

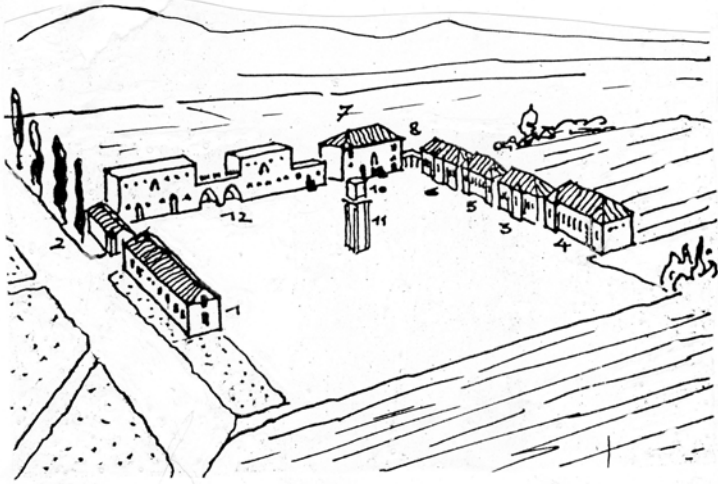
"מאז שהחלטתי לחקור, להכיל ולהכליל בעולמי גם את עולמם של סבי וסבתי החלוצים, הפך הציור שלי מציור של שאלה, לציור משקף ומסמן תודעה".¹ כך אומרת עידית לבבי-גבאי, באמירה הטומנת בתוכה שני מפתחות מרכזיים להבנת יצירתה: האחד, חשיבות החקירה, הפניית המבט אל העבר ויצירת זיקה אל הרצף ההיסטורי-הביוגרפי שלה כאמנית בת קיבוץ מרחביה; והאחר, הצורך לחקור ולברר את תודעתה וזהותה כבת התרבות היהודית-ציונית. שתי נקודות מוצא אלו מהדהדות ומסתמנות ביצירותיה של האמנית, והופכות לעמדה המשלבת צורה ותוכן בשיח התרבות והאמנות בישראל.

מהו 'ציור מסמן תודעה' בהקשר עבודותיה של לבבי-גבאי? איזו משמעות היא מחפשת במהלך חקירתה האישית-אמנותית? חקר התודעה האישית הוא, כמובן, מעשה או תהליך סובייקטיבי, שבאמצעותו מבקש האדם להגיע להכרת העצמי ולהבנת היחס בין זהותו האישית לבין הסביבה שבתוכה הוא פועל – הסביבה הפיזית, החברתית או התרבותית.

התערוכה 'באור התכלת העזה', ששמה הושאל מספרו של עמוס עוז ויוצר עמו זיקה,² מבקשת לחקור ולחשוף את החיבורים והנתקים של התודעה, הן בהקשר האישי והפרטי של לבבי-גבאי, והן בהקשר השיח התרבותי והחברתי בישראל

1 כל הציטוטים של לבבי-גבאי לקוחים מתוך סדרת שיחות לקראת התערוכה, שנערכו בינה לבין האוצר חגי שגב במהלך שנת 2012. אמירה זו מופיעה בשינוי דגשים קלים בקטלוג התערוכה עידית לבבי-גבאי, *שעת ההתבהרות*, תערוכה במשכן לאמנות ע"ש חיים אתר, עין חרוד, 2011, בתוך המאמר 'שאלות' תשובות' מאת אוצר התערוכה יניב שפירא, עמ' 29.

2 עמוס עוז, *באור התכלת העזה*, תל אביב: ספרית הפועלים, 1979.

אלכסנדר ברוולד, תרשים חצר הקואופרציה, 1912, ארכיון מרחביה
Alexander Baerwald, the cooperative courtyard plan, 1912, Kibbutz Merhaviah archive

שבסביבתו היא פועלת. החקר האמנותי מתרחש על רקע הסביבה והמרחב של קיבוץ מרחביה, על דימויי 'החצר הגדולה' שהייתה מרכז ההוויה של לבבי-גבאי בילדותה. דימויים אלו חוזרים ומשתקפים בתודעתה כיוצרת בוגרת, שנים לאחר שעזבה את הקיבוץ.

בתערוכה ציורים מהשנים האחרונות, המזמינים את המבקרים לחקור ולדון במקומן של 'היצירות' השונות בחברה הישראלית ובהשפעתן על האמנית ובני דורה. שני מרחבים עולים מתוך ניתוח הציורים: המרחב הפיזי של קיבוץ מרחביה - החצר החלוצית החקלאית, מבני הקואופרציה ואסם התבואות; כשבמקביל ומתוכו משתקף גם המרחב הרוחני, הנפשי, הלקוח מעולם הדימויים האישי של האמנית.

באמצעות הציורים נכנסים הצופים לתוך רשת מורכבת ומשתרגת של סמלים והקשרים, מעין צופן נסתר שיש לפרקו ולפענחו שלב אחר שלב, כרבדים של תודעה. בכל ציור משתלב המרחב הפיזי בתואם מופלא עם המרחב הרוחני, ואנו נדרשים לרדת לעומקם של הסמלים ולהשלים את התמונה המלאה.

התערוכה 'באור התנכלת העזה' שואבת את השראתה מן 'החצר הגדולה' של קיבוץ מרחביה, שהוקמה בשנת 1911.³ חצר זו הייתה מוקד חלוצי אידאולוגי ראשון מסוגו בארץ, אשר נבנה כרחבה מרובעת שבמרכזה

3 החצר הוקמה ב-1911 (כ"ד בטבת תרע"א) והייתה היישוב העברי הראשון בעמק זרעאל והקואופרציה החקלאית הראשונה בארץ ישראל. כיום החצר היא חלק משטחו של קיבוץ מרחביה ונחשבת לאתר מורשת לאומי. מתכנן 'החצר הגדולה' במרחביה היה האדריכל אלכסנדר ברוולד, שתכנן בין השאר את הבניין ההיסטורי של הטכניון בחיפה, ובנייני ציבור רבים אחרים ברחבי הארץ.

מגדל מים ומסביב לה בתי אבן קטנים, בית הקואופרציה ואסם התבואות. בצידה המערבי צלילתו המיוותמת כיום של בית תנועת השומר הצעיר. לבבי-גבאי שולחת אלומת אור אל החצר הזאת ובמידה מסויימת משווה אותה לחצרות החסידים של מזרח אירופה, המייצגות את התרבות והמסורת היהודית הדתית.

את שורשיה והדיה של התפצלות הזרמים בזהות היהודית בישראל, ניתן היה לחוש כבר בראשית המאה העשרים, כפי שמשחק במחזור השירים 'ירושלים של מטה' של המשורר אורי צבי גרינברג (אצ"ג): '...ועתה, אחי, צא מן המנזרים, כי בא מועד, ולמאה שְׁעָרִים לכה וקנה שם טלית במחיר זָהָב/ אֲשֶׁר תִּקַּח מן הַקֶּפֶה: שֶׁכֶר הַיּוֹתֵךְ לְמוֹ פִּיּוֹת, שֶׁכֶר הַיּוֹתֵךְ עֲרִטִילָאִי, / לְבַעֲבוֹר תּוּכַל לְהִתְעַטֵּף וְהִלְכֵת אֶל הַכֶּתֶל לְהִתְפַּלֵּל עִם יְהוּדִים, אִם לְתַפְלֵה נֶכּוֹן אֶתְּהָ. / אוּ מוֹטֵב: קִנְהָ שֶׁם מְכַנְסִים וְכַתְנֹת: בְּגָדֵי חֲלוּץ, וְשֶׁאֵל בְּעֵבְרִית: אִי הַדֶּרֶךְ אֵלַי עִמָּךְ יִזְרַעֲלֵךְ - יְרוּשָׁלַיִם הִיא שֶׁל מִטָּה; וְעֵנָה אֵיךְ לִלְכֵת'.⁴

עמק יזרעאל וההוויה החלוצית מוגדרים על ידי אצ"ג כ'ירושלים של מטה'. מבני החצר היהודית-חלוצית במרחביה מתבססים על המודלים של חוות חקלאיות באירופה. זה בזה נשזרים החילוני והדתי, הקיבוצי-חלוצי והיהודי-מסורתי, האידיאל והרגש, 'הדת' הסוציאליסטית והדת היהודית, 'דת העבודה' ועבודת האל.

העמדת הדיון על המתח בין שתי החצרות הללו מעלה פן נוסף: ניתוקם של החלוצים מייסדי הקיבוצים מעברם היהודי-גלותי באירופה, והבנתם את המעשה החלוצי בארץ ישראל כיצירה חדשה של זהות ותרבות יהודית, המממשת את חזון חזרת העם היהודי לארצו לאחר אלפיים שנות גלות. ניתוק זה מעסיק את לבבי-גבאי: "מה שמטריד אותי הוא הקרע שהולך ומעמיק בעם ובזהות היהודית. התנועה הציונית היא ערוץ בתוך היהדות. סבא שלי תפס את עצמו כיהודי המגשים ומקדם פעמי גאולה. הוא החליף את הטלית בבגד העבודה. עבורו כיפת השמים הייתה התקרה של בית הכנסת, וכל ארץ-ישראל היא מקודשת. ההתיישבות ועבודת האדמה היו עבורו כמו עבודת הקודש בבית הכנסת".

הסמלים והזיכרונות משמשים בידי לבבי-גבאי ככלי ציור, אותם היא מטמיעה ואורגת בתוך הציורים. המאבק בין יעקב והמלאך (המעניק לעם את שמו - ישראל), שבתנ"ך מתואר כמתרחש בחצות הליל, מתגלה בציורי החצר החלוצית של לבבי-גבאי בצהרי היום. מוטיב זה מסמל את מאבק ישראל בגלות, ולא

4 מתוך השיר 'רצו: צא' (1925-1924) שהוא השמיני והאחרון במחזור השירים 'ירושלים של מטה'. מופיע בתוך אימה גדולה וירח: כל כתבי אצ"ג, כרך א, ירושלים: מוסד ביאליק תשנ"א, עמ' 68.

בכדי הוא נכנס ל'חצר' הציונית כסמל תנ"כי-לאומי. סמלים נוספים, כמו האסם המונומנטלי בקיבוץ המעוצב כקתדרלה – לקוחים כולם מעולמות שונים המשתלבים יחד כמלאכת מחשבת פילוסופית. אסם התבואות לעומת מגדל הקתדרלה או מגדל המוזאזין של המסגד, הוא סמל וייצוג בנוף של השאיפה לחיים בחברה החקלאית. היהודי הישן, המסורתי, הגלותי, משתלב עם היהודי החדש, החלוצי והקיבוצי.

כך שלובים זה בזה אלמנטים של קודש וחול: 'אני רוצה לקשור חזרה את הקרע של החצרות ביהדות. סבא היה ממשפחה יהודית דתית, הוא היה תלמיד חכם. בשנות העשרים של המאה העשרים עלה לארץ ולמד אמנות בבצלאל. הוא רצה להיות אמן. אך בסערות הזמן לבש על עצמו בגדי חלוץ והיה ממיסדי קיבוץ מרחביה אשר בעמק יזרעאל'.

שאלת הזהות היהודית מול הזהות הציונית-ישראלית נותרה עדיין בלתי פתורה עבור לבבי-גבאי: 'אני מרגישה שמצד אחד החברה שגדלתי בה מרדה במסורת האמונית-יהודית, אך למרות זאת הייתה כולה מבוססת על פרדיגמות של אמונה ומסירות. זו הייתה היהדות שלהם. אפילו שם הקיבוץ – 'מרחביה' נבחר על ידי מייסדיו מתוך פסוק מספר תהלים 'מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה וְעָנִי בְמִרְחֵב יְהוָה' (תהלים קיח, ה). החלוצים המייסדים הרגישו שהם יצאו מתוך המצר, גלות אירופה, והתשובה וההתגלות האלוהית הייתה מבחינתם במרחב, לא בבית הכנסת, אלא בטבע, בעבודת האדמה בארץ-ישראל. כך הם חוו זאת וכך אני מפרשת זאת היום. הם ראו את עצמם כיהודים חדשים ומחדשים הקושרים את עצמם באופן שלם יותר בין שמים וארץ, והם עשו זאת בנאמנות כמו כל חצר אחרת'.

בסיס הדימויים של העבודות יוצא מתוך עולם הדימויים של האמנות המערבית, כמו גם מתוך העולם היהודי, הקיבוצי והחקלאי. העבודות מעוררות לדיון את נקודת השבר של הציונות בארץ, ודרך עיניה של האמנית מציבה התערוכה את שאלות היסוד שאיתם התמודדו אנשי עמק יזרעאל בצאתם להקים חברה ותרבות חדשה.

כבת דור שלישי לחלוצים שהשאירו את עברם מאחוריהם באירופה וביקשו לברוא עולם חדש, לבבי-גבאי בוחנת את המאורעות והמחשבות שעלו בעיני רוחם, ומנסה להבין את מעשיהם; היא בוחנת את הפערים בין הדוגמות לבין המציאות דרך הסיפורים האישיים, שהם גם סיפורו של הכלל; היא בוחנת את אותם ערכי יסוד ואבני-בוחן שהותירו אחריהם והורישו לילדיהם, וכיצד הם מתפרשים עם חלוף הזמן, בעיני דור הבנים והבנות, שהיום הם כבר אנשים בוגרים, מודעים וביקורתיים.

"בציור 'אסם פעור'", מסבירה לבבי-גבאי, "אני פותחת לאסם התבואות את הבטן. בזיקה חתרנית מסוימת לאמני האוונגרד הרוסי שיצרו בתחילת המאה ה-20 ולקחו את המפעלים הגדולים ועשו להם גלוריפיקציה. אני הופכת את המבנים הפאליים הגבריים והסמכותיים הללו לנשיים ואנושיים יותר. משפך הזרעים הוא קצת נשי, אני פותחת לו את הבטן, מגלה את השחלות. היסוד הנשי הוא חשוב בעבודתי, באופן עקיף יש גם גוף: אסם התבואות הוא מיכל לעומת מגדל; מגדל הקתדרלה או מגדל המואזין של המסגד, הוא סמל וייצוג בנוף של השאיפה לחיים של החברה החקלאית. בחברה החלוצית לא היה לאנשים עדיין איפה לגור, למרות זאת את כל משאביהם הדלים השקיעו בניית אסם

החצר הגדולה בקיבוץ מרחביה, 2011. צילום: עידית לבבי גבאי
The Merchavia courtyard, 2011, photo: Idit Levavi-Gabbai

מפואר [...] ומאוחר יותר את חדר האוכל ששימש כאולם התכנסות ובית תרבות שבו נפגשה הקהילה בימי חול, חג ומועד. לא היה בית כנסת, אך היו חדר אוכל, מגדל מים ואסם תבואות. זו תופעה מרתקת בעיניי".

היבט מרתק נוסף בעבודותיה של לבבי-גבאי הוא השימוש בחפצים ובמבנים והפיכתם לאיקונוט ומבני חשיבה. מגבת המטבח מבית הילדים הקיבוצי, בגדי העבודה, החצר ואסם התבואות - הופכים בציוריה לאיקונוט סימבוליים העשויים לאזכר חפצי קודש, טליתות, טוטפות ותפילין. האוצרת נעה מלמד כתבה עליה: 'בבחירת החפצים הפשוטים ואופן עיצובם, מהפכת לבבי-גבאי בין הקולקטיבי לפרטי, בין רשות הרבים ורשות היחיד, בין הלאומי והאישי, ומניפה דגל הקורא ליום-יום אפשרי ושפוי'.⁵

לבבי-גבאי פותחת בפנינו עולם שלם של סמלים ומשמעויות השזורים יחד במארג סבוך ומורכב. עבודתה מעלה בפנינו שאלות על יצירת חינוך בארץ ישראל. יצירתה אינה מפנה עורף לעבר אלא מבקשת לזהות את נקודות השבר והמפגש ביצירת החוליה הנוספת בשרשרת מתמשכת של זהות יהודית, הנבנית על אדני העבר ופניה אל העתיד.

5 נעה מלמד (אוצרת), 'כתם שמש על הקיר', קטלוג תערוכה משותפת ליהושע גרוסברד ועידית לבבי-גבאי, הגלריה בקיבוץ לוחמי הגטאות, 2008, עמ' 4.

יעקב נאבק עם המלאך, 2004, שמן על בד, 45x50 ס"מ

Jacob Wrestling the Angel, 2004, oil on canvas, 45X50 cm

יעקב נאבק עם המלאך בצהרי היום, 2006, שמן על בד, 60x80 ס"מ

Jacob Wrestling the Angel at Midday, 2006, oil on canvas, 60x80 cm.

יעקב והמלאך (oval), 2009, שמן על בד, 50x40 ס"מ

Jacob Wrestling the Angel (oval), 2009, oil on canvas, 50x40 cm

שבוע, 2011, שמן על בד + 7 מגבות מטבח, 90x70 ס"מ

A Week, 2011, oil on canvas + 7 kitchen towels, 90x70 cm

אסם פעור, 2012, שמן על בד, 60x50 ס"מ

Gaping Barn, 2012, oil on canvas, 60x50 cm

מחרשה וראש בחצר, 2012, שמן על בד, 150x45 ס"מ

Plow and Head in the Courtyard, 2012, oil on canvas, 150x45

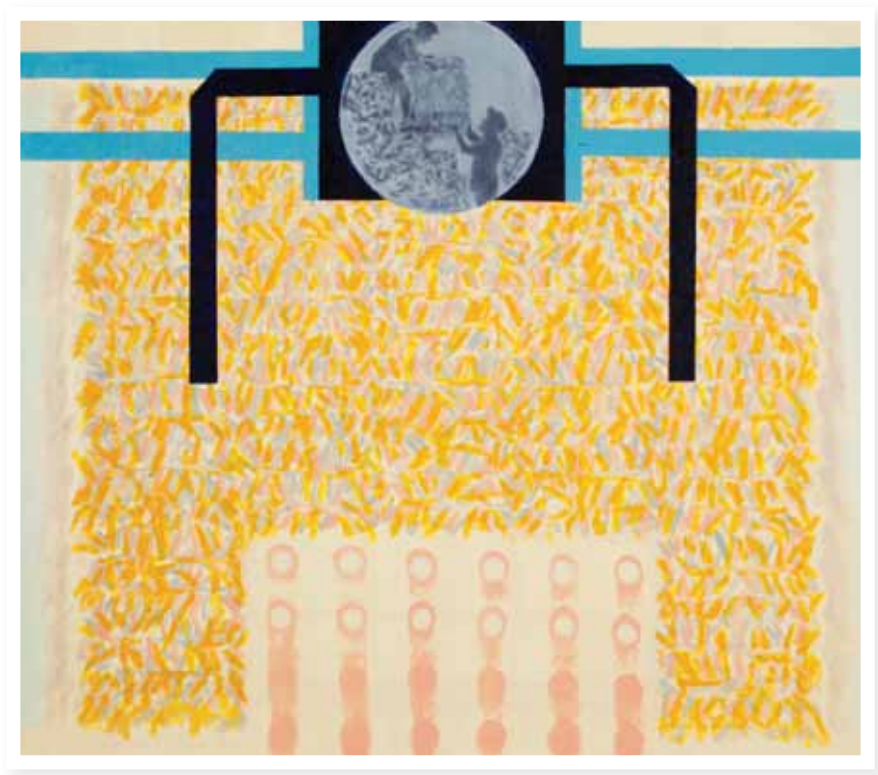
אסם עם סולם אדום, 2012, שמן על בד, 60x50 ס"מ

Barn with Red Ladder, 2012, oil on canvas, 60x50 cm

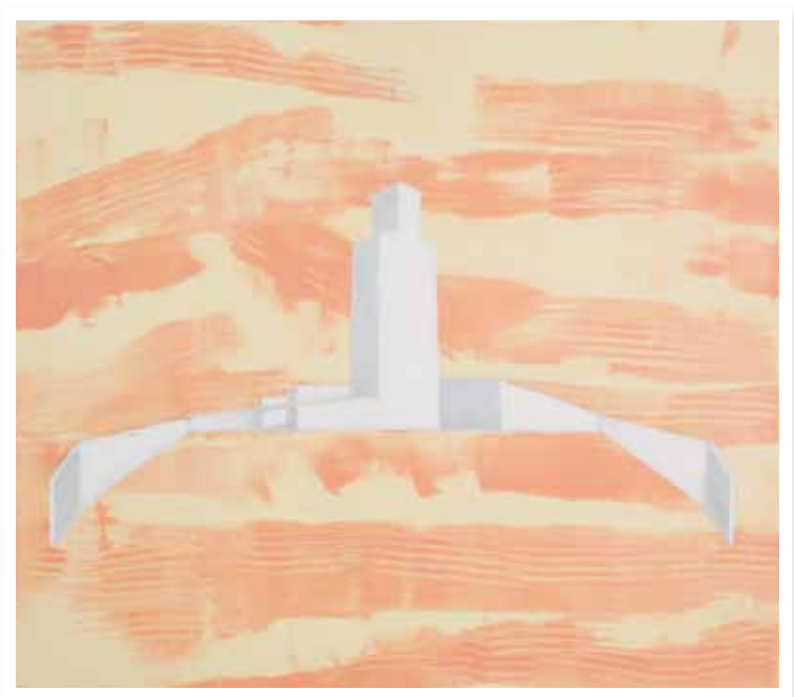
אסם לבון, 2012, שמן על בד, 70x60 ס"מ

White Barn, 2012, oil on canvas, 70x60 cm

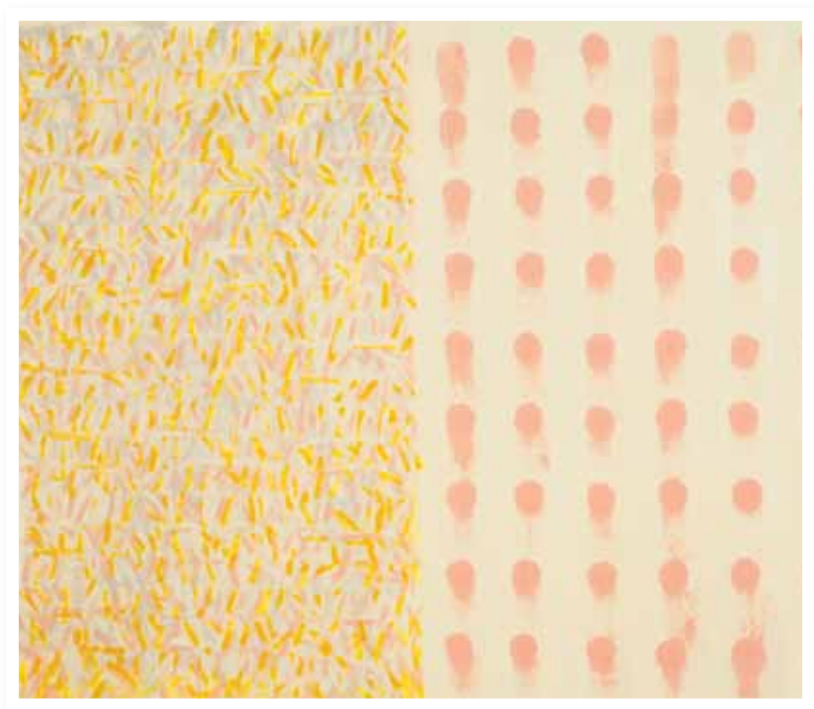
חלוצים ומתבן, 2012, שמן על בד, 70x80 ס"מ

Pioneers and Hayloft, 2012, oil on canvas, 70x80 cm

אסם לבן וחצר, 2012, שמן על בד, 70x80 ס"מ

White Barn and Courtyard, 2012, oil on canvas, 70x80 cm

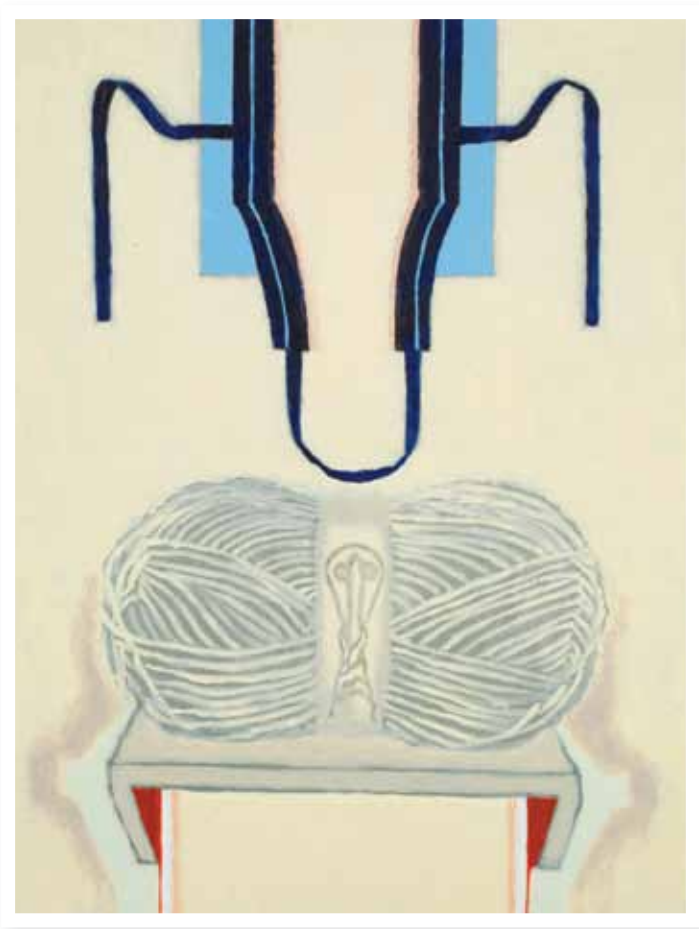
קיר אב-קיר אם, 2012, שמן על בד, 70x80 ס"מ

Father Wall - Mother Wall, 2012, oil on canvas, 70x80 cm

צנצנת וענפי שיבולת שועל, 2010, שמן על בד, 40x30 ס"מ

Vase and Oat Sheaves, 2010, oil on canvas, 40x30 cm

סליל צמר על מדף וסינור, 2012, שמן על בד, 40x30 ס"מ
Coil of Wool on Shelf and Apron, 2012, oil on canvas, 40x30 cm

עידית לבבי גבאי

1953 - נולדה בקיבוץ מרחביה
מתגוררת ויוצרת בקרית טבעון

תערוכות יחיד נבחרות

- 1980 - "ציורים", גלריה סוף השדרה, תל אביב
1981 - "עבודות חדשות", הגלריה בקיבוץ כברי (אוצרת: עפרה רעיה)
1982 - "ציורים", גלריה אחד העם 90, תל אביב
1983 - "צימאון", מוזיאון חיפה לאמנות (אוצר: סורין הלר)
1984 - "ציורים", הגלריה בלוחמי הגטאות (אוצר: אבי הורביץ)
1986 - "שתי דמעות", גלריה מימד, תל אביב (אוצר: טוביה אברהם)
1991 - "תנוו בחורף - מאוורר בקיץ", הגלריה לאמנות במרכז ההנצחה בקרית טבעון (אוצרת: אסתי רשף)
1994 - "הגב של אהובי", גלריה טובה אוסמן, תל אביב
1995 - "ינינים של חלוצה", 'הקיבוץ' גלריה לאמנות ישראלית, תל אביב (אוצרת: טלי תמיר)
1997 - "...ענני במרחביה", בית שטורמן, עין חרוד (קטלוג)
1998 - "ללא שיעור", גלריה לאמנות ישראלית, אורנים (אוצרים: דוד וקשטיין וסטודנטים) (קטלוג)
1999 - "העגלה הגדולה", גלריה שרה לוי, תל אביב (אוצרת: אסתי רשף)
2000 - "עבודות חדשות", הגלריה בקיבוץ כברי (אוצרת: דרורה דקל) (קטלוג)
2011 - "שעת ההתבהרות", המשכן לאמנות ע"ש חיים אתר, עין חרוד (אוצר: יניב שפירא) (קטלוג)
2012 - "באור התכלת העזה", בית אבי חי, ירושלים (אוצר: חגי שגב) (קטלוג)

תערוכות קבוצתיות נבחרות

- 1981 - "אמנים צעירים", גלריה שנער, תל אביב
"אמנים צעירים", 'הקיבוץ' גלריה לאמנות ישראלית, תל אביב
1982 - "הביאנלה ה-12 לאמנים צעירים", פריז (אוצר: מרדכי עומר) (קטלוג)
1985 - "קו ראשון", משכן לאמנות עין חרוד (אוצרים: גליה בר אור ופנחס כהן גן) (קטלוג)
1987 - "ציור-ציטטה-ציור", מוזיאון רמת גן לאמנות ישראלית (אוצר: סורין הלר) (קטלוג)
1991 - "סוד הצמצום הצבעוני", אמנות לעם (אוצרות: דליה לוי, עדה נעמני) (קטלוג)
1998 - "איקוונות פרטיות", פירמידה - גלריה לאמנות עכשווית, חיפה (אוצרת: ענת גטניו) (קטלוג)
"שבת בקיבוץ", בית אורי ורמי נחושטן, אשדות יעקב (אוצרת: טלי תמיר) (קטלוג)
2004 - "שנות ה-80 באמנות הישראלית", גלריה לאמנות ישראלית, אורנים (אוצר: דוד וקשטיין) (סרט קצר)
2005 - "לינה משותפת", ביתן הלנה רובינשטיין לאמנות עכשווית, מוזיאון תל אביב לאמנות (אוצרת: טלי תמיר) (קטלוג)
2008 - "כתם שמש על הקיר: עידית לבבי גבאי / יהושע גרוסברד", הגלריה בלוחמי הגטאות (אוצרת: נעה מלמד) (קטלוג)
2009 - "זמן קיבוץ: חדר האוכל כמשל", המוזיאון לראשית ההתיישבות בעמק, קיבוץ יפעת (אוצרת: מיכל שכנאי) (קטלוג)

Idit Levavi Gabbai

1953 Born in Kibbutz Merhavia

lives and works in Kiryat Tivon, Israel

Selected One-Person Exhibitions

- 1980 - "Paintings," Sof Hasdera Gallery, Tel Aviv
1981 - "New Works," The Art Gallery, Kibbutz Cabri, Israel (curator: Ofra Raif)
1982 - "Paintings," Ahad Ha'am 90 Gallery, Tel Aviv
1983 - "Thirst," Haifa Museum of Art (curator: Sorin Heller)
1984 - "Paintings," The Art Gallery, Kibbutz Lohamei Hagetaot, Israel (curator: Avi Hurvitz)
1986 - "Two Tears," Meimad Gallery, Tel Aviv (curator: Tuvia Avraham)
1991 - "A Heater for Winter, a Fan for Summer," The Art Gallery, Memorial Center, Kiryat Tivon, Israel (curator: Esther Reshef)
1994 - "My Lover's Back," Tova Osman Art Gallery, Tel Aviv
1995 - "A Pioneer Woman's Eyes," The Kibbutz Art Gallery, Tel Aviv (curator: Tali Tamir)
1997 - "Anani Bamerhav Ya," Beit Shturman Museum, Kibbutz Ein Harod, Israel (cat.)
1998 - "Over the Lesson," the Gallery of Israeli Art, Oranim Academic College of Education, Kiryat Tivon, Israel (curators: David Wakstein and students; cat.)
1999 - "Ursa Major," Sara Levi Gallery, Tel Aviv (curator: Esther Reshef)
2000 - "New Works," The Art Gallery, Kibbutz Cabri, Israel (curator: Drora Dekel; cat.)
2011 - "Hour of Elucidation," Museum of Art, Ein Harod (curator: Yaniv Shapira)
2012 - "In This Blazing Light", BEIT AVI CHAI, Jerusalem (curator: Hagai Segev; cat.)

Selected Group Exhibitions

- 1981 - "Young Artists," Shenar Gallery, Tel Aviv
"Young Artists," The Kibbutz Art Gallery, Tel Aviv
1982 - "The 12th Young Artists Biennial," Paris (curator: Mordechai Omer; cat.)
1985 - "Frontline," Museum of Art, Ein Harod, Israel (curator: Galia Bar Or and Pinchas Cohen Gan; cat.)
1987 - "Painting—Quotation—Painting," The Museum of Israeli Art, Ramat Gan, Israel (curator: Sorin Heller; cat.)
1991 - "The Secret of the Minimalistic Palette," traveling exhibition, Omanut La'am (curators: Dalia Levin, Ada Naamani; cat.)
1998 - "Private Icons," Pyramida Center for Contemporary Art, Haifa (curator: Anat Gatenio; cat.)
"Shabbat in the Kibbutz," Uri and Rami Nehushtan Museum, Kibbutz Ashdot Yaacov Meuchad, Israel (curator: Tali Tamir; cat.)
2004 - "The 1980s in Israeli Art," the Gallery of Israeli Art, Oranim Academic College of Education, Kiryat Tivon, Israel (curator: David Wakstein; short film)
2005 - "Togetherness: The 'Group' and the Kibbutz in Collective Israeli Consciousness," Helena Rubinstein Pavilion for Contemporary Art, Tel Aviv Museum of Art (curator: Tali Tamir; cat.)
2008 - "Sunspot on the Wall: Idit Levavi Gabbai / Yehoshua Grossbard," The Art Gallery, Kibbutz Lohamei Hagetaot, Israel (curator: Noa Melamed; cat.)
2009 - "Kibbutz Time: The Dining Room as an Allegory," The Museum of Pioneer Settlement, Educational Center for Settlement in the Jezreel Valley, Kibbutz Yifat, Israel (curator: Michal Shachnai)

Levavi-Gabbai opens for us an entire world of symbols and meanings woven together in an elaborate and complex fabric. Her work raises questions regarding the creation of our lives in the Land of Israel. Her work does not ignore the past but rather, seeks to identify the points of convergence in the creation of a further link in the continuous chain of Jewish identity being built on the foundations of the past and with a view to the future.

חצר מרחביה 1936 (בקרוב), ארכיון מרחביה
The Merhaviah courtyard, c. 1936, Kibbutz Merhaviah archive

between the dogmas and reality via the personal stories that also comprise the collective story. She examines those fundamental values and acid tests that they left and bequeathed to their children, and how they are interpreted over time by the children who are today mature, aware and critical adults.

"In the 'Gaping Barn' painting", Levavi-Gabbai explains, "I open the granary's stomach. In a kind of subversive affinity with the Russian avant-garde artists of the early 20th century who glorified the large factories, I transform these phallic masculine authoritative buildings into being more feminine and humane. The seed funnel is a little feminine, I open its stomach, reveal the ovaries. The feminine element is important in my works, in an indirect way there is also a body: the barn versus the cathedral tower or muezzin tower of a mosque is a symbol and representative, within the landscape, of the aspiration for life in agricultural society. There were not yet buildings in which to live in the pioneer society, and yet they invested all their meager resources in constructing a magnificent barn [...] and later in the communal dining hall that served as an assembly hall and cultural center in which the community met during the weekdays and on festivals. There was no synagogue but there was a dining hall, water tower and barn. I see this as a fascinating phenomenon".

An additional fascinating aspect in Levavi-Gabbai's works is the use of objects and buildings and their transformation into icons and structures of reflection. The kitchen towel from the kibbutz children's house, the work clothes, the courtyard and the barn – all become symbolic icons in her paintings. Curator Noa Melamed wrote about Levavi-Gabbai: "By the selection of the simple objects and the manner of their design, Levavi-Gabbai inverts the collective and the personal, between the public and private domains, between the national and the personal, and raises a flag calling the day - A day of opportunity and sane existence".⁵

5 Noa Melamed (curator), 'Sunlight on a Wall', *Catalogue of joint exhibition – Yehoshua Grossbard and Idit Levavi-Gabbai*, Kibbutz Lohamei Ha-Getaot Gallery, 2008, p. 26.

Elements of sanctity and secular are thus interwoven: "I need to mend the rift between the courts of Judaism. My grandfather was from a religious Jewish family, he was a Torah scholar. He immigrated to Israel during the 1920's and studied art at Bezalel Art Academy. He wanted to be an artist but was caught up in the storm of the times, adopted clothes of a pioneer and became one of the founders of Kibbutz Merchavia in the Jezreel Valley".

The question of Jewish identity versus the Zionist-Israeli identity remains yet unsolved for Levavi-Gabbai: "I feel that on the one hand, the society in which I was raised, rebelled against the religious-Jewish tradition, but was still entirely based on paradigms of faith and devotion. That was their Judaism. Even the name of the kibbutz – 'Merchavia' (literally God's expanse) – was chosen by the founders from a verse in the Book of Psalms 'Out of my distress I called on the Lord, and He answered me and set me free in His expanse' (Psalms, 118;5). The founding pioneers felt that they had escaped from the straits of the European exile, and for them, the response and Divine revelation was in the outdoor expanse, not in the synagogue but rather, in nature, working the land in the Land of Israel. That is how they experienced it and that is how I interpret it today. They regarded themselves as new and renewing Jews bonding in a more complete manner between heaven and earth, and they did so with faith just as any other court".

The works' imagery emerges from the world of imagery of the western art, and from the Jewish and agricultural worlds. The works evoke discussion of the breaking point of Zionism in Israel, and through the artist's eyes, the exhibition presents the fundamental questions encountered by the Jezreel Valley pioneers on their passage to establish a new society and culture.

As a member of the third generation to those pioneers who left their past behind them in Europe and sought to create a new world, she examines the events and thoughts which they envisioned and attempts to understand their actions. She examines the differences

The Jezreel Valley and the pioneer experience are defined by Uri Zvi Greenberg as 'The Earthly Jerusalem' (*Yerushalayim shel matah*). The buildings of the Jewish-pioneering courtyard in Merchavia are based on the models of agricultural farms in Europe. The secular and religious, kibbutz-pioneer and traditional-Jewish, rational and emotional, the socialist 'religion' and the Jewish religion, worship of work and of God – all are intertwined.

The focusing of the discussion on the tension between these two courts reveals an additional facet: the severance by the pioneers, founders of the kibbutzim, from their Jewish past in the Diaspora of Europe, and their understanding of the pioneering act in the Land of Israel as constituting a new creation of Jewish identity and culture, fulfilling the vision of the Jewish People's return to its land after two thousand years in exile. This severance also fascinates Levavi-Gabbai: "What concerns me is the increasingly widening rift in the Jewish People and its identity. The Zionist movement is one path within Judaism. My grandfather regarded himself as a Jew realizing and advancing Redemption. He replaced the *talith* (prayer shawl) with work clothes. For him, the open sky was the canopy of the synagogue, and the entire Land of Israel was sacred. The settlement and working of the land were for him as holy service in the synagogue".

Levavi-Gabbai uses the symbols and memories as a painting tool assimilated and weaved into the paintings. The struggle between Jacob and the Angel (who grants him his name - Israel), described in the Bible as taking place at midnight, is portrayed in Levavi-Gabbai's paintings of the pioneer courtyard, at midday. This motif symbolizes Israel's struggle in the Diaspora, and it is not without reason that it has entered the Zionist 'court' as a biblical-national symbol. Additional symbols such as the monumental barn on the kibbutz styled as a cathedral are all taken from different worlds that integrate together as a philosophical work of art - the old, traditional, Diaspora Jew with the new, pioneering and kibbutz Jew.

Great Courtyard' of Kibbutz Merchavia that was established in 1911.³ This courtyard was the first pioneering ideological focal point of its kind in Israel that was built as a square courtyard at the center of which is a water tower surrounded by small stone houses, a cooperative house and a barn. Its western side is today dominated by the orphaned silhouette of the 'Ha-Shomer Ha-Tzair' youth movement house.

Levavi-Gabbai shines a spotlight on this courtyard and compares it to the Chassidic courts of Eastern Europe, which represent the Jewish religious culture and tradition.

The origins and echoes of the rift in the strains of Jewish identity in Israel can already be detected at the outset of the twentieth century, as is reflected in Uri Zvi Greenberg's series of poems '*Yerushalayim shel Matah*':

And now, my brother, go forth from the monasteries - for the appointed time has come. Go up to Meah Shaarim, and buy there a *talith* with golden price you will take from the coffer: Payment for having been mouths unto them, payment for your naked loneliness-

That you may wrap yourself in its folds and go then to the Wall, to pray with Jews, if for prayer you are prepared.

Or better still: buy there shorts and a blouse, garments of a *chalutz*, and ask in Hebrew: "Where is the road to Emek Jezreel, that is *Yerushalayim shel matah*?" - and they will tell you whither.⁴

3 The courtyard was established in 1911 (24 Tevet 5671) and was the first Jewish settlement in the Jezreel Valley and the first agricultural cooperative in Israel. Today, the courtyard is part of Kibbutz Merchavia's land and is considered a national heritage site. The planner of the 'Great Courtyard' at Merchavia was the architect Alexander Baerwald, who designed among others, the historic building of the Technion in Haifa, and many other public buildings throughout the country.

4 From the poem: 'Kruz: Tzeh!' (1924-1925), the eighth in the series of poems '*Yerushalayim shel Matah*' which appears in ***Eima Gedola VeYareach: Kol Kitvei U.Z.G.***, Volume I, Jerusalem: Mossad Bialik 1990, p. 68 ('GO FORTH: A CALL', Trans. Charles A. Cowen, New York: Blackstone Publishers, 1939).

a subjective act or process by means of which a person seeks a sense of self-awareness and an understanding of the relationship between his personal identity and the physical, social or cultural environment within which he operates.

The '**Under this Blazing Light**' exhibition, whose name was borrowed from Amos Oz's book and to which it creates a bond,² seeks to explore and reveal the connections and rifts of the consciousness, both in Levavi-Gabbai's personal and private context and also, in that of the Israeli cultural and social dialogue within which she works. The artistic exploration takes place while set against the backdrop of the environs and expanse of Kibbutz Merchavia and the imagery of 'The Great Courtyard' that was the center of Levavi-Gabbai's existence as a child. These images are repeatedly reflected in her consciousness as an adult artist, years after she left the Kibbutz.

The exhibition features paintings from recent years which invite the visitors to explore and discuss the role of the various 'courtyards' of Israeli society and their influence on the artist and her generation. Two expanses arise from an analysis of the paintings: the physical and the spiritual expanse of Kibbutz Merchavia. On the one hand there are the pioneering agricultural courtyard, the cooperative buildings and the barn. On the other, a spiritual courtyard, parallel to the first, and flowing from it, which also reflects the spiritual, emotional expanse derived from the artist's personal world of imagery.

By means of the paintings, the observer enters a complex and entangled network of symbols and contexts, a type of hidden code waiting to be dismantled and deciphered stage after stage, as layers of consciousness. In each painting, the physical realm integrates in wonderful harmony with the spiritual realm, and we are required to descend to the very roots of the symbols and complete the full picture.

The '**Under this Blazing Light**' exhibition draws its inspiration from 'The

2 Amos Oz, *Under this Blazing Light*, Jerusalem: Keter, 1979 [Hebrew]

From Courtyard to Courtyard

The Symbolic Code in Idit Levavi-Gabbai's Paintings

Hagai Segev

*"Since deciding to study, absorb and include the world of my pioneer grandparents into my own world, my painting has evolved from that of question to reflecting and signifying consciousness"*¹ This statement by Idit Levavi-Gabbai contains two central keys toward an understanding of her artwork. The first is the importance of investigation, glancing toward the past, and the creation of a bond with her historical-biographical continuum as an artist originating from Kibbutz Merchavia. The second key is the need to explore and clarify her consciousness and identity as a daughter of the Jewish-Zionist culture. These two points of departure are apparent in the artist's work, and become a standpoint combining both form and content in the Israeli cultural and art dialogue.

What is a 'consciousness defining painting' in the context of Levavi-Gabbai's work? What significance is she seeking in her personal-artistic exploration? The investigation of personal consciousness is naturally

1 All of Levavi-Gabbai's quotes are taken from a series of conversations in preparation for the exhibition which were conducted between her and the curator Hagai Segev during 2012. This statement appears with slight changes of emphasis in the exhibition catalogue, Idit Levavi-Gabbai, *Hour of Elucidation*, Exhibition in the Ein Harod Museum of Art, 2011, in the article 'Questions-Answers', by the exhibition curator Yaniv Shapira, p. 138.

Exhibition

Under this Blazing Light / Idit Levavi-Gabbai

Curator: Hagai Segev

Opening: Thursday, November 8, 2012

Beit Avi Chai

Ronit Bekker Blankovsky, Head of Development Team, Programs and Projects Dept.

Yael Altschuler, Exhibition Production

Dani Danieli, Director

Michal Nakar, Deputy Director and Director of Programs and Projects

Noam Novick, Deputy Director, Administrative and Finance Director

Igor Bregman, Superintendent

Gabriel Vinocur, Marketing Manager, Programs and Projects Dept.

Sharon Guini, Advertising Manager

Vered Lyon-Yerushalmi, Director of Public Relations & Communications

Catalogue

Hagai Segev, Editor and Writer of Introduction

Hadas Ahituv, Hebrew Editing

Dina Levant, Proofreading

Jeremy Kuttner, English Translation

Dov Abramson Studio, Design and Production

Avraham Hay, Photography

Nadav Mann, Bitmuna, Documentary photography

Exhibitions committee

Dana Arieli Horowitz

David Ibgj

On the front cover: **A Week**, 2011, oil on canvas + 7 kitchen towels, 90x70 cm

On the back cover: **Barn with Red Ladder**, 2012, oil on canvas, 60x50 cm

The works are on loan from the artist's collection and private collections

ISBN: 978-965-91564-3-6

© 2012, Beit Avi Chai

**Beit
Avi Chai**

www.bac.org.il

UNDER THIS BLAZING LIGHT

IDIT LEVAVI GABBAI

Under this Blazing Light

Idit Levavi Gabbai

